

DIAGNOSE-RAPPORT VISSERIJ 1954

Voorlopige berekening van de bedrijfsresultaten van
de kleine zee-, de garnalen- en de IJselmeervisserij
over 1954

Rapport No 222

Afdeling Visserij

88127

INHOUDSOPGAVE

	Blz.
Woord vooraf	4
1. Doel	5
2. Basisgegevens	5
3. Methode	5
4. Algemeen overzicht	5-9
A. Aanvoer en Uitvoer van 1950 t/m 1954	5-7
B. Indexcijfers	9
5. De kleine zeevisserij van 1950 t/m 1954	10-13
A. Totaal overzicht	11
B. Rentabiliteit	13
6. De garnalenvisserij van 1950 t/m 1954	14-19
A. Totaal overzicht	15
B. Rentabiliteit	17-19
7. De IJselmeervisserij van 1950 t/m 1954	20-25
A. Totaal overzicht	21
B. Rentabiliteit	23-25

Bijlagen

I. Basisgegevens en methode van het onderzoek	26-27
II. De kleine zeevissers, deelnemers a.d. bedrijfsboekhouding	28-29
III. De garnalenvissers, deelnemers a.d. bedrijfsboekhouding	30-31
IV. De IJselmeervissers, deelnemers a.d. bedrijfsboekhouding	32-34

Tabellen

1. Omvang en uitkomsten van de Nederlandse Visserij in 1950 t/m 1954	6
2. Uitvoer van vis, schaal- en schelpdieren	8
3. Indexcijfers van aanvoerprijzen van de voornaamste vissoorten en van de belangrijkste visserijmaterialen	9
4. Omvang en uitkomsten van de kleine zeevisserij, in 1950 t/m 1954	10
5. De rentabiliteit van de kleine zeevisserij per vaartuig per jaar, in 1950 t/m 1954	13
6. Omvang en uitkomsten van de garnalenvisserij en de export van consumptiegarnalen in 1950 t/m 1954	14
7. De rentabiliteit van de garnalenvisserij, per vaartuig per jaar, in 1950 t/m 1954	16
8. Aanvoer, opbrengst en gemiddelde prijs van IJselmeervis, in 1950 t/m 1954	20
9. De rentabiliteit van de IJselmeervisserij, per vaartuig per jaar, in 1950 t/m 1954	22

	Blz.
5.1. Aantal vaartuigen, bruto-besomming en reisdagen in de hoofd- en nevenvisserijen per vaartuig, van de kleine zeevissers, deelnemers aan de bedrijfsboekhouding, in 1950 t/m 1954	28
7.1. Aantal vaartuigen, bruto-besomming en reisdagen in de hoofd- en nevenvisserijen per vaartuig, van de garnalenvissers, deelnemers aan de bedrijfsboekhouding, in 1950 t/m 1954	30
9.1. Aantal vaartuigen, bruto-besomming en reisdagen in de hoofd- en nevenvisserijen per vaartuig, van de IJselmeervissers, deelnemers aan de bedrijfsboekhouding, in 1950 t/m 1954	32

Grafieken

1. Omvang, uitkomsten en export van de Nederlandse visserij, in 1950 t/m 1954	8
2. De door de kleine zeevissers, in 1950 t/m 1954, gemiddeld per vaartuig behaalde resultaten en de per volwassen opvarende betaalde "deel"lonen	12
3. Omvang en uitkomsten van de garnalenvisserij en de export van consumptiegarnalen, in 1950 t/m 1954	15
4. De door de garnalenvissers, in 1950 t/m 1954, gemiddeld per vaartuig behaalde resultaten en de per volwassen opvarende betaalde "deel"lonen	16 en 18
5. Aanvoer en opbrengst van IJselmeervis	20
6. De door de IJselmeervissers, in 1950 t/m 1954, gemiddeld per vaartuig behaalde resultaten en de per volwassen opvarende betaalde "deel"lonen	22 en 24

Woord voqraf

Bij het economisch visserijonderzoek doet zich de moeilijkheid voor, dat met beperkte financiële middelen omvangrijke werkzaamheden moeten worden verricht. Dit leidt er toe, dat aan het één voorrang moet worden verleend boven het ander, waardoor onregelmatig uitbrengen van de rapporten niet kan worden vermeden. Neemt men voorts in aanmerking, dat het om verschillende redenen nog niet mogelijk is voorcalculaties voor de visserij te maken, dan is het duidelijk, dat er behoefte bestaat aan verstrekking van zo recent mogelijke gegevens. In verband hiermede zal met ingang van 1955 zo vroeg mogelijk in het voorjaar, dus aan het begin van het nieuwe seizoen, een rapport worden uitgebracht over de voorlopig berekende bedrijfsresultaten in het voorafgaande jaar. Daarbij zal tevens een recapitulatie worden gevoegd van de bedrijfsuitkomsten over de voorafgaande jaren met vermelding van de factoren, welke daarop van invloed waren. Het materiaal daarvoor zal worden ontleend aan de reeds eerder uitgebrachte rapporten.

Uiteraard moet de diagnose beperkt blijven tot die takken van visserij, welke bij het onderzoek zijn betrokken.

Dit zijn thans:

1. de kleine zeevisserij
2. de garnalenvisserij
3. de IJselmeervisserij
4. de binnenvisserij.

Voor de binnenvisserij kan nog geen voorlopige berekening over het seizoen April 1954 - April 1955 worden gemaakt, aangezien bij het samenstellen van het rapport nog te weinig gegevens over het boekjaar 1954/'55 ter beschikking stonden. Voor de andere takken van visserij: de haringdrijfnetvisserij, de grote trawlvisserij, de mossel- en de oestercultuur wordt gehoopt er in te zullen slagen in de komende jaren ook deze takken van visserij in de diagnose-rapporten te kunnen opnemen.

Het rapport is onder leiding van het Hoofd van de Afdeling Visserij, A.G.U. Hildebrandt, ec. drs, samengesteld door W.H.Th. Gieling, wetenschappelijk medewerker van de Afdeling Visserij.

's-Gravenhage, 27 Mei 1955

De Directeur,
J. Horring
(Dr. J. Horring)

Voorlopige berekening van de bedrijfsresultaten van de kleine zee-, de garnalen- en de IJselmeervisserij, over 1954.

1. Doel

Het rapport is samengesteld om overheid en bedrijfsleven de meest recente gegevens te verstrekken inzake de rentabiliteit der in het woord vooraf genoemde takken van visserij.

2. Basisgegevens

De basisgegevens voor dit rapport zijn ontleend aan de bedrijfsboekhouding voor de Visserij van het L.E.I.

3. Methode

Dit rapport geeft een voorlopige empirische nacalculatie van de over 1954 gemiddeld behaalde bedrijfsresultaten. Uitgegaan is van de in 1954 gemaakte besommingen. De kosten zijn geraamd op grond van de beschikbare gegevens van vorige jaren, met uitzondering van de "deel"lonen, welke zijn gebaseerd op de in 1954 aan de opvarenden uitbetaalde bedragen. Met wijzigingen in het prijsverloop van de belangrijkste visserijmaterialen (gas- en smeerolie, vistuig) is rekening gehouden.

In 1954 zijn dezelfde afschrijvings- en rentekosten berekend als die, welke, blijkens de uitgebrachte rentabiliteitsrapporten, in de jaren 1950 t/m 1953 in aanmerking zijn genomen.

4. Algemeen overzicht

A. Aanvoer en uitvoer van 1950 t/m 1954

Van de totale aanvoer van de Nederlandse visserij, zonder de visserij in de binnenwateren, geven tabel 1 en de daarmee corresponderende grafiek 1 een overzicht. Hieruit blijkt, dat de aanvoer sinds 1950 geleidelijk toenam, doch in 1954 enigszins daalde. Dit laatste werd voornamelijk veroorzaakt door geringere aanvoer van haring met stoom- en motortrawlers en van verse zeevis van de kleine zeevisserij. De geringere totale opbrengst in 1954 was in hoofdzaak het gevolg van de kleinere vangsten van de trawlers en van de IJselmeervissers.

Met de loggers van de rederijen werd in 1954 iets meer aangevoerd dan in de voorafgaande jaren, ondanks de over het algemeen ongunstige weersomstandigheden, waardoor het aantal reisdagen in 1954 aanzienlijk geringer was dan in 1953.

Tabel 1

OMVANG EN UITKOMSTEN VAN DE NEDERLANDSE VISSERIJ IN 1950 t/m 1954

Totaal		Grote zeevisserij		Kleine zeevisserij		Garna- len- visse- rij 3)	IJsel- meer- vie- serij 4)	Mossel- cul- tuur	Oester- cul- tuur	Diverse waddenzee- en kust- visserijen 5)	
		Loggers van rede- rijen	Trawlers	Loggers van schippers- eigenaar	Kotters enz. 2)						
Aantal	1950	216	39	36	342	335	857				
vaar- tuigen ¹⁾	1951	209	40	37	335	400	814				
	1952	215	35	36	344	383	827				
	1953	217	32	32	304	353	754				
	1954	219	32	32	335	346	736				
Aanvoer in Ned. havens (in mln kg)	1950	229,5	101	30,9	5,9	19,-	11,-	18,-	26,9	1,5	15,3
	1951	260,2	111,3	39,-	6,8	18,-	13,8	16,5	42,3	1,3	11,2
	1952	273,3	119,5	40,3	6,2	22,8	13,4	15,5	46,7	1,4	7,5
	1953	310,7	128,5	44,3	9,8	30,8	16,7	13,8	57,2	1,2	8,4
	1954	300,7	131,7	36,3	8,4	25,5	14,-	13,8	63,2	1,4	6,4
Opbrengst (in mln gld)	1950	72,-	30,4	9,6	3,2	9,2	3,-	9,6	1,5	3,6	1,9
	1951	84,9	34,9	12,5	4,1	10,3	4,-	9,6	4,-	3,7	1,8
	1952	89,7	37,1	13,2	3,9	12,-	3,-	10,0	4,7	4,2	1,6
	1953	96,-	41,5	13,3	4,6	14,-	3,8	8,0	5,9	3,6	1,3
	1954	94,5	41,2	12,1	4,7	13,7	4,-	6,6	6,6	4,2	1,4

1) Van de aantallen vaartuigen, waarmee aan de oester- en mosselcultuur en aan de "Diverse" visserijen werd deelgenomen, zijn geen nauwkeurige gegevens beschikbaar.

2) Inclusive ijle haringvisserij.

3) Inclusive drogerijgarnalen, excl. dijvis.

4) Inclusive nest.

5) Zonder ijle haringvisserij.

AANVOER VAN DE ZEEVISSERIJ IN 1953 EN 1954

	Totaal		Loggers		Trawlers		Kotters, enz.	
	1953	1954	1953	1954	1953	1954	1953	1954
in mln kg:								
Zoute haring	107,2	94,7	106,8	94,5	0,4	0,2	-	0,0
Verse haring	51,3	54,1	15,5	27,4	27,5	19,7	8,3	7,-
Makreel	11,1	11,7	3,1	4,2	7,8	7,3	0,2	0,2
Rondvis	21,2	22,4	7,7	9,1	8,3	8,9	5,2	4,4
Platvis	22,6	19,-	5,2	8,9	0,3	0,2	17,1	13,9
Totaal	213,4	201,9	138,3	140,1	44,3	36,3	30,8	25,5
in mln gld								
Zoute haring	34,7	30,1	34,6	30,-	0,1	0,1	-	0,0
Verse haring	11,3	12,5	3,6	6,2	6,4	5,-	1,3	1,3
Makreel	3,3	3,7	0,8	1,2	2,4	2,4	0,1	0,1
Rondvis	9,3	10,-	3,5	4,1	4,1	4,3	1,7	1,6
Platvis	14,8	15,4	3,6	4,4	0,3	0,3	10,9	10,7
Totaal	73,4	71,7	46,1	45,9	13,3	12,1	14,-	13,7

Bron: Jaarcijfers over de visserij van de Directie van de Visserij en de Statistiek van de visserij van het Centraal Bureau voor de Statistiek.

Doordat met de Duitse en Belgische trawlers, evenals met de Nederlandse trawlers, minder haring werd gevangen, was er grote vraag naar verse haring voor export, o.a. naar West-Duitsland, België, Tsjecho-Slowakije en Oostenrijk. Dank zij grote vangsten der haringdrijfnetvisserij in October 1954 kon er met de loggers veel verse haring worden aangevoerd. De aanvoer van zoute haring liep daardoor terug.

Voor de loggers van schippers-eigenaar (welke voornamelijk verse zeevis aanvoeren) en kotters van de kleine zeevisserij daalde de aangevoerde hoeveelheid in 1954, doch de waarde bleef vrijwel gelijk aan die in 1953. Dit was vooral een gevolg van de daling van de aanvoer van platvissoorten (met uitzondering van tong), waarvan de prijzen in 1954 hoger lagen dan in 1953. Voor de kleinere vaartuigen waren de weersomstandigheden in 1954 ongunstig.

Ondanks het slechte weer in 1954 werden evenveel consumptie-garnalen aangevoerd als in 1953, terwijl de opbrengst bijna 20% meer bedroeg dan in 1953. De aanvoer van drogerijgarnalen liep met 20% terug, de aanvoerwaarde er van echter met een derde.

Voor de IJselmeervisserij was 1954 een slecht jaar. Van Juli tot October was het te koud en te ruw weer.

Van de voornaamste vissoort, de aal en paling, werd in 1954 slechts tweederde van de hoeveelheid van 1953 aangevoerd. Ten gevolge van de hogere prijzen daalde de totale opbrengst niet zo sterk als de hoeveelheid. De aanvoerwaarde van aal en paling liep tot 75% terug. Er werd belangrijk meer nest gevangen dan in de jaren 1952 en 1953.

Zowel mosselen als oesters werden in 1954 in grotere hoeveelheden en voor een hogere waarde aangevoerd dan in 1953. Na het optreden van een mosselparasiet, in 1950, herstelde de aanvoer van mosselen zich na 1952. In 1953 en 1954 werden meer mosselen aangevoerd dan in de jaren 1948 en 1949.

De oesterbroedval was in de zomer van 1954, door de lage watertemperatuur, niet bevredigend.

Vergelijking van de cijfers van de tabellen 1 en 2 toont, dat de Nederlandse visserij voor een groot gedeelte aangewezen is op export. Door de gunstige economische toestand in West-Europa en de met enkele Oost-Europese landen afgesloten contracten steeg de uitvoer in 1954, vooral van zoute en verse haring, verse zeevis, mosselen en oesters. De export van bokking en visconserven liep een weinig terug.

Tabel 2.

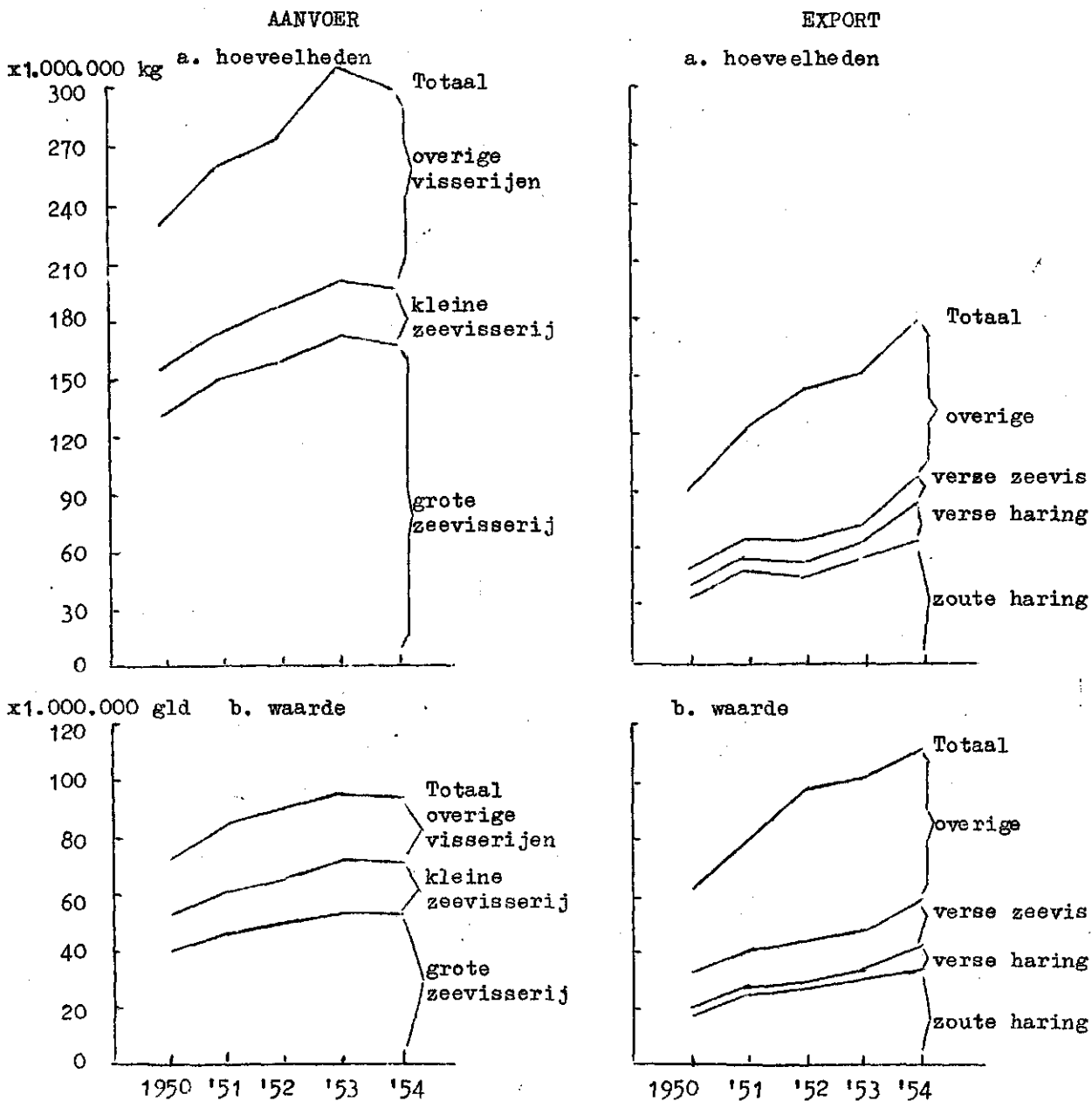
UITVOER VAN VIS, SCHAAL- EN SCHELPIEDIEREN.

In mln. kg. netto	Totaal	Zoute haring	Bokking	Verse haring	Verse zeevis	Schaal- en schelp- dieren	Visconser- ven en cons. van schaal- en week- dieren.	Overige
1950	91,8	34,7	5,1	6,1	7,8	26,4	5,7	6,0
1951	123,6	50,2	6,1	6,7	8,2	38,8	8,1	5,5
1952	140,1	44,7	6,2	7,5	10,7	39,4	12,7	18,9
1953	151,5	55,8	6,7	6,3	9,6	47,0	16,5	9,6
1954	179,7	64,6	5,7	21,2	10,5	52,7	15,5	9,5
In mln. gld.	Totaal	Zoute haring	Bokking	Verse haring	Verse zeevis	Schaal- en schelp- dieren	Visconser- ven en cons. van schaal- en week- dieren.	Overige
1950	60,5	17,8	4,1	2,1	10,6	10,3	8,7	6,9
1951	78,0	24,9	4,6	2,4	12,6	14,9	12,1	6,5
1952	95,6	25,2	4,9	2,7	15,4	14,2	18,4	14,8
1953	99,3	30,3	5,7	2,3	13,7	15,3	22,7	9,3
1954	110,0	35,-	4,8	7,1	15,5	18,1	20,7	8,8

Bron: Statistiek van de visserij van het Centraal Bureau voor de Statistiek en Jaarcijfers over de visserij van de Directie van de visserijen.

Grafiek I

OMVANG, UITKOMSTEN EN EXPORT VAN DE NEDERLANDSE VISSERIJ IN 1950 t/m 1954

INDEXCIJFERS VAN AANVOERPRIJZEN VAN DE VOORNAAMSTE VISSOORTEN EN VAN DE
BELANGRIJKSTE VISSERIJMATERIALEN.
(1950 t/m 1952 = 100)

	1950	1951	1952	1953	1954	1 April 1955
1. Verse haring	94	100	100	96	100	
2. Gezouten haring	99	103	103	110	107	
3. Makreel	94	97	103	100	110	
4. Kabeljauw	84	106	109	103	105	
5. Schelvis	87	109	104	82	77	
6. Koolvis	84	106	108	111	103	
7. Wijting	93	103	100	100	103	
8. Tong	87	107	109	106	116	
9. Schol	96	107	95	84	102	
10. Schar	98	104	100	119	130	
11. Oesters	87	106	109	108	112	
12. Garnalen voor consumptie	118	116	89	99	115	
13. Mosselen voor consumptie	69	111	111	111	111	
14. Aal en paling	91	105	105	111	126	
15. Snoekbaars	78	126	118	100	136	
16. Bunkerkolen	84	103	113	118	119	121
17. Gasolie	88	104	108	102	99	99
18. Smeerolie	93	101	106	105	101	101
19. IJs	96	98	106	109	112	115
20. Netwerk						
a. zeevistrawl	90	122	88	74	73	80
b. haringtrawl	86	116	102	86	83	86
c. drijfnet	90	112	99	87	97	100
d. katoen aalfuiken	84	109	106	100	95	106
21. Hercules	71	116	113	91	83	91
22. Korgaren	89	102	109	96	91	95
23. Staaldraad	74	111	115	89	74	82

1 t/m 15 bron Centraal Bureau voor de Statistiek.

B. Indexcijfers

Tabel 3 geeft een overzicht van het verloop van de prijzen van enkele der voornaamste vissoorten en visserijmaterialen. Hieruit blijkt, dat de visprijzen in het algemeen de laatste jaren enige stijging vertonen. De prijzen van enkele der belangrijkste materialen daarentegen een geringe daling, hoewel begin 1955 weer een stijgende tendens valt te constateren.

Tabel 4

OMVANG EN UITKOMSTEN VAN DE KLEINE ZEEVISSERIJ IN 1950 t/m 1954

	Jaar	Totaal	Trawlvisselij		Snurrevaad- visselij, botters, kotters, enz.
			Motorloggers, welke nagenoeg alleen verse zeevis aan- voeren (van schippers- eigenaar)	Botters, kotters, enz. incl. ijle haring- visselij	
Aantal vaartuigen	1950	378	36	342	53
	1951	372	37	335	42
	1952	380	36	344	35
	1953	336	32	304	35
	1954	367	32	335	27
Aanvoer in Ned. havens x 1000 Kg (zonder garnalen)	1950	24.978	5.931	16.448	2.599
	1951	24.832	6.789	16.002	2.041
	1952	29.008	6.235	20.842	1.931
	1953	40.638	9.840	28.776	2.022
	1954	33.890	8.395	24.356	1.139
Opbrengst x 1000 gld (zonder garnalen)	1950	12.434	3.231	8.270	933
	1951	14.397	4.050	9.523	824
	1952	15.905	3.893	11.286	726
	1953	18.634	4.625	13.292	717
	1954	18.473	4.746	13.253	474

Bron: Jaarcijfers over de visserij van de Directie van de Visserijen.

5. De Kleine Zeevisserij van 1950 t/m 1954

A. Totaal overzicht

Tabel 4 laat zien, dat de aangevoerde hoeveelheid, zowel voor de loggers van schippers-eigenaar als voor de botters en kotters, in 1954 kleiner was dan in 1953. Ondanks de daling van de aangevoerde hoeveelheid, voornamelijk van de platvissoorten behalve tong, was, door de stijging van de prijzen, de totale opbrengst in 1954 vrijwel gelijk aan die in 1953.

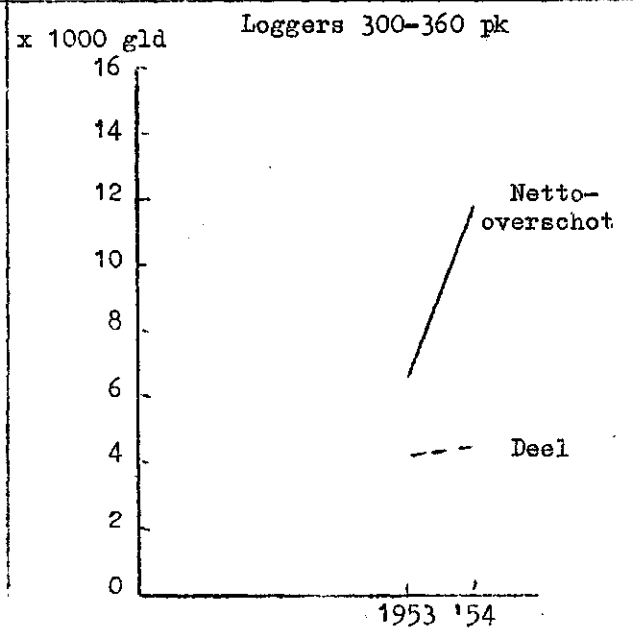
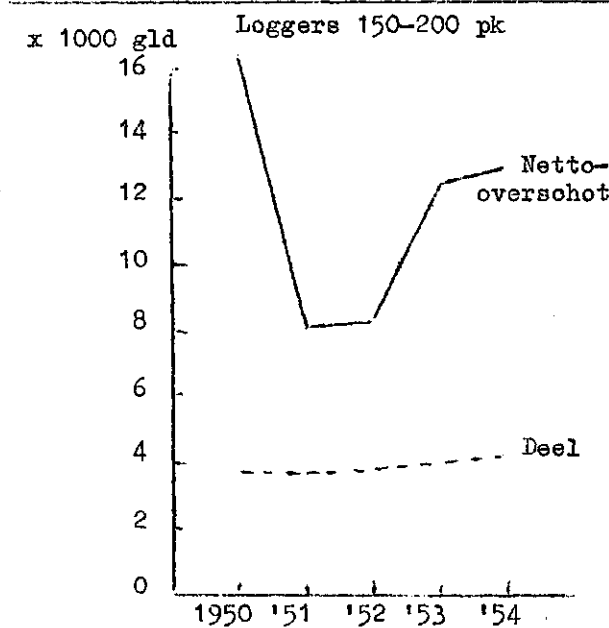
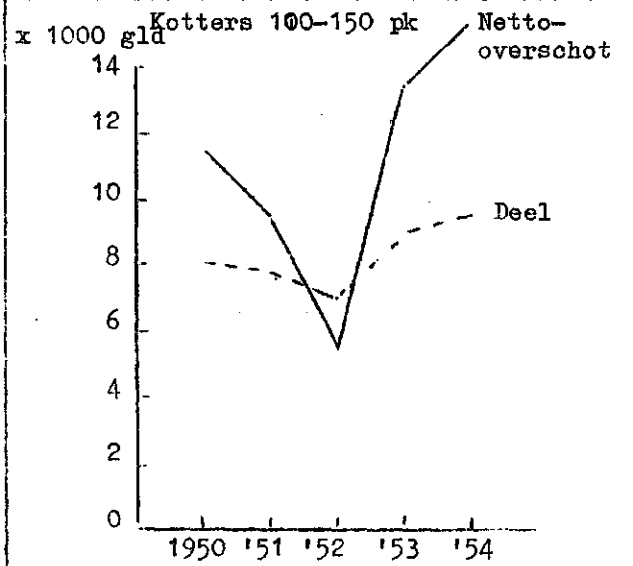
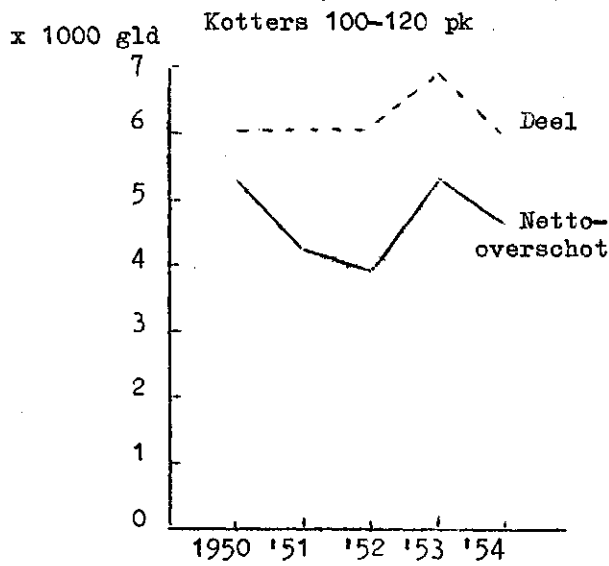
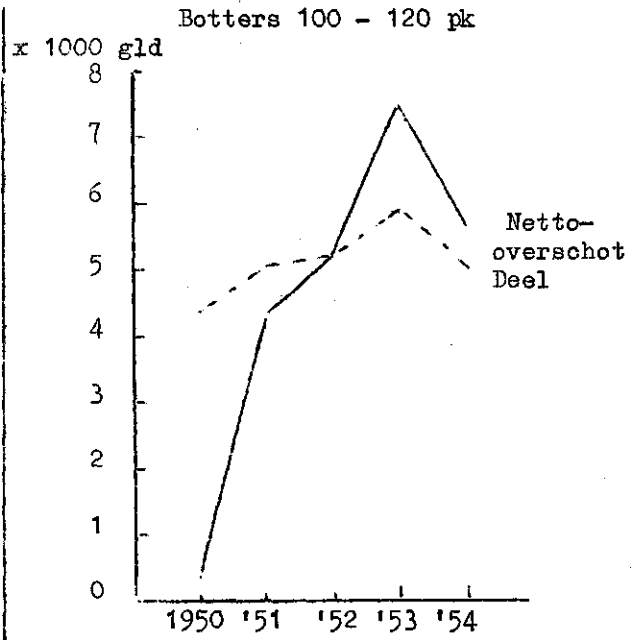
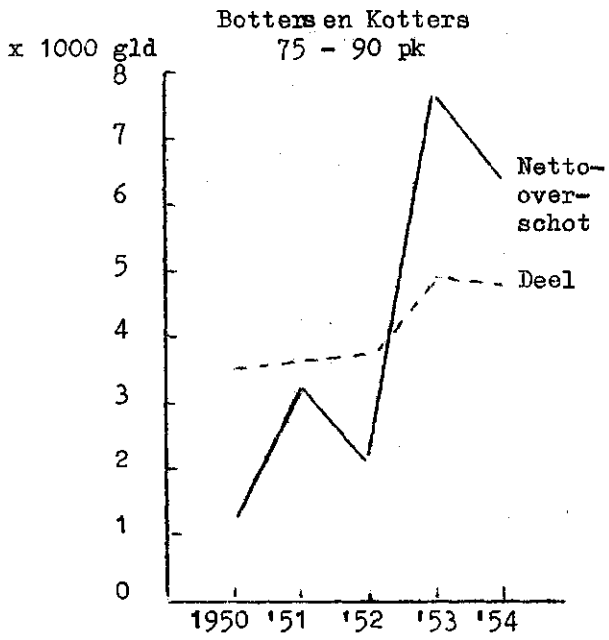
De omvang van de Snurrevaadvisserij liep in 1954 nog verder terug door de slechte weersomstandigheden in de zomer. Door opvoering van het motorvermogen, bij de kotters, worden deze vaartuigen overigens minder geëigend voor deze visserij. Sedert 1950 is het aantal schepen, waarmee aan deze visserij werd deelgenomen, gehalveerd.

Het totale aantal reisdagen van de kleinere vaartuigen (beneden 150 pk), van deelnemers aan de bedrijfsboekhouding, daalde in 1954, door het slechte weer in de eerste maanden en het najaar, met 15 à 20% van het aantal reisdagen van 1953.

De grotere kotters (150 - 200 pk) maakten circa 10% minder reisdagen dan in 1953. Bij de loggers valt slechts een daling van enkele procenten te constateren.

De door de kleine zeevissers in totaal aangevoerde hoeveelheid vis was in 1954 circa 36% groter dan in 1950. De waarde steeg met ongeveer 48%.

DE DOOR DE KLEINE ZEEVISSERS IN 1950 T/M 1954 GEMIDDELD PER VAARTUIG BEHAALDE RESULTATEN EN DE PER VOLWASSEN OPVARENDE BETAALDE "DEEL" LONEN

DE RENTABILITEIT VAN DE KLEINE ZEEVISSERIJ PER
VAARTUIG PER JAAR, IN 1950 t/m 1954, (IN GLD.)

Tabel 5.

1	2	3	4	5	6	7
Omschrijving	Groep I			Groep II		
	Botters en Kotters	Botters	Kotters	Kotters	Loggers	Loggers
motorvermogen in pk	75 - 90	100 - 120	100 - 120	150 - 200	150 - 200	300 - 360
1. Bruto-besomming per vaartuig						
1950	35.108	43.347	67.550	101.221	130.013	-
1951	38.139	54.582	70.703	106.194	120.099	-
1952	39.789	57.221	71.997	100.652	121.823	-
1953	50.041	60.852	77.531	118.014	131.434	149.518
1954	46.700	53.919	70.326	121.600	133.911	157.905
2. Netto-overschot						
1950	1.156	300	5.288	11.453	16.533	-
1951	3.265	4.432	4.203	9.434	7.953	-
1952	2.132	5.191	3.882	5.470	8.239	-
1953	7.667	7.511	5.305	13.423 ¹⁾	12.444	6.651
1954	6.396	5.573	4.566	15.444	13.022	11.970
3. "Deel" van de opvarende schipper-eige- naar, gelijk- gesteld aan het "deel" van een volwas- sen opvarende						
1950	3.451	4.359	6.013	8.065	3.767 ²⁾	-
1951	3.626	5.013	6.046	7.830	3.742 ²⁾	-
1952	3.670	5.188	6.058	6.999	3.838 ²⁾	-
1953	4.931	5.905	6.887	9.028	4.041 ²⁾	4.213 ²⁾
1954	4.806	4.993	5.922	9.489	4.226 ²⁾	4.537 ²⁾

1) gecorrigeerd cijfer

2) "Deel" van een matroos

B. Rentabiliteit

Door de daling van het aantal reisdagen, ten gevolge van de slechte weersomstandigheden, maakten de botters en kotters met motoren tot en met 120 pk in 1954 lagere bruto-besommingen per vaartuig (Zie tabel 5). Dit ondanks het feit, dat de dagbesommingen van deze schepen, zowel bij de trawlvisserij op verse zeevis als bij de ijle haring- en snurrevaadvisserij, hoger lagen dan in 1953.

De grotere vaartuigen, met motoren van 150 en meer pk, onder-vonden minder hinder van het ruwe weer. Het totale aantal reisdagen was echter eveneens lager dan in 1953, doch de bruto-besommingen per vaartuig waren iets hoger. De loggers 300-360 pk, waarvan het aantal reisdagen van de trawlvisserij op verse zeevis in beide jaren gelijk was, behaalden met deze visserij in 1954 een bruto-besomming, welke 15% hoger uitkwam dan in 1953. Met de haringtrawlvisserij besomden deze vaartuigen bijna f.10.000,- minder dan in 1953 (gemiddeld 25 reisdagen tegen 35 in 1953).

De behaalde netto-overschotten en de door de opvarenden verdiende "deel"lonen vertonen vrijwel hetzelfde beeld als de bruto-besommingen, nl. daling bij de kleine vaartuigen en stijging bij de grotere schepen. Over het algemeen zijn deze verschillen met de overeenkomstige cijfers van 1953 echter relatief groter dan met de bruto-besommingen het geval is.

L.E.I.

1406

ONTVANG EN UITKOMSTEN VAN DE GARNALENVISSERIJ EN DE EXPORT VAN
CONSUMPTIEGARNALEN IN DE JAREN 1950 t/m 1954.

Tabel 6.

	Jaar	Totaal	V i s s e r i j					Overige vis gronden vnl. bij IJmuiden en Scheveningen
			Zeeuwse zee- gaten	Zuid-Hol- landse zeegaten	Wadden- zee	Laauwers- zee en Dollart		
a. Aanvoer consumptie garnalen x 1000 kg	1950	3457	1188	542	583	675	467	
	1951	4734	1394	525	976	1078	761	
	1952	4052	1360	457	1332	520	383	
	1953	4157	1297	285	1355	747	473	
	1954	4174	887	295	1634	971	387	
	1950	2657	1204	281	445	329	398	
	1951	3561	1380	352	675	541	613	
	1952	2567	1071	234	770	235	259	
	1953	2867	1285	190	752	350	290	
	1954	3428	1137	268	1151	567	305	
b. Aanvoer drogerijgar- nalen x 1000 kg	1950	7514	1367	327	863	4712	245	
	1951	9112	1818	319	1539	4992	444	
	1952	9321	1946	292	2881	4071	131	
	1953	12496	1775	235	3478	6836	172	
	1954	9819	1059	210	3081	5347	122	
	1950	364	66	14	40	231	13	
	1951	451	88	14	79	245	24	
	1952	468	95	13	154	199	7	
	1953	893	99	11	234	537	12	
	1954	594	64	13	178	332	7	
c. Export van consumptie garnalen 1) x 1000 kg	1950	2048	1194	624	223	7		
	1951	2625	1694	746	181	4		
	1952	1864	744	743	356	21		
	1953	2016	790	932	224	70		
	1954	2482	749	1384	300	49		
	1950	3081	1979	855	240	7		
	1951	3942	2643	1092	202	5		
	1952	2486	1084	996	375	31		
	1953	2938	1202	1381	247	108		
	1954	3818	1316	2065	362	75		

1) Ter bepaling van het totaal is voor elke 30 kg gepelde garnalen 100 kg. ongepelde garnalen gerekend.

L.E.I.
1406
Bron: Jaarcijfers over de Visserij van de Directie van de Visserijen

6. De garnalenvisserij van 1950 t/m 1954

A. Totaal overzicht

Tabel 6 en grafiek 3 laten zien, dat de totale in 1954 aangevoerde hoeveelheid consumptiegarnalen vrijwel gelijk was aan die van 1953, de waarde was 20% hoger. Van drogerijgarnalen daalde de totale aanvoer met 20% en de waarde met een derde.

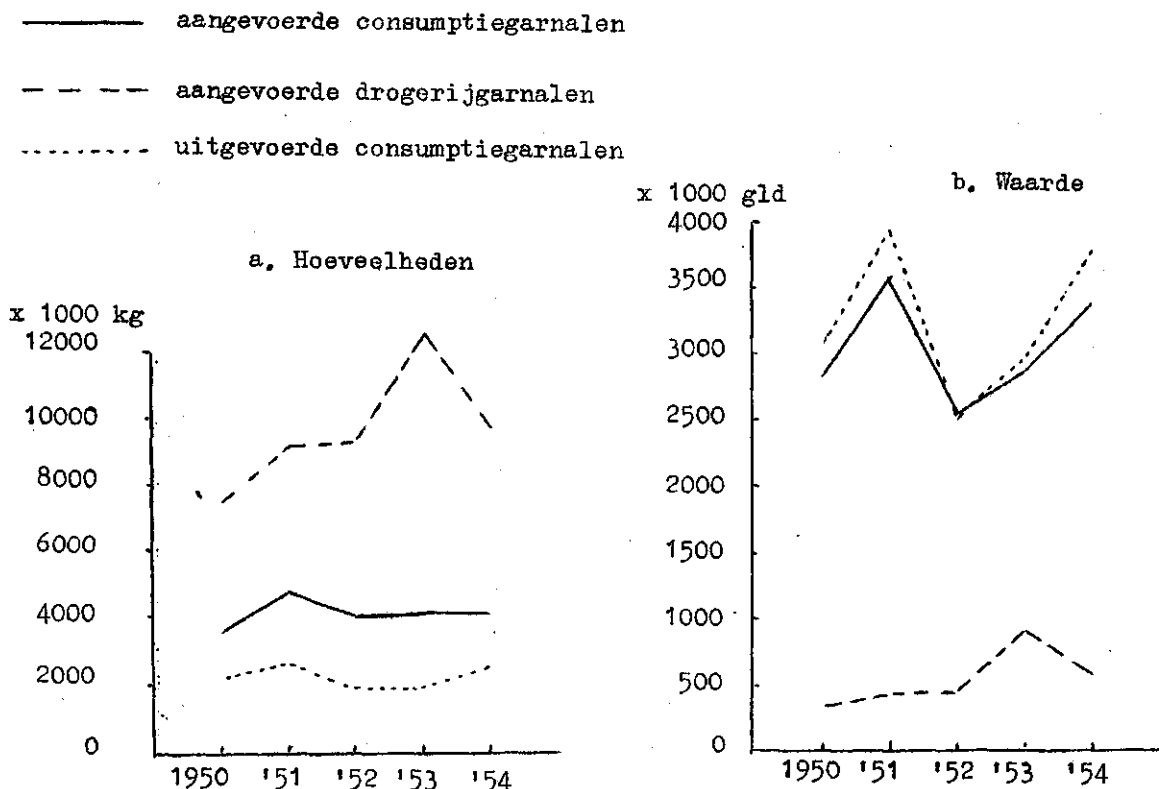
Door de ongunstige weersomstandigheden in de eerste maanden en vooral in het najaar, was het totale aantal dagen, waarop de garnalenvisserij werd uitgeoefend, in 1954 kleiner dan in 1953.

Volgens gegevens van het Bedrijfschap voor Visserijproducten werden in 1954 door 346 vaartuigen in totaal op 34.645 dagen garnalen aangevoerd. (In 1953, 355 schepen en 36.244 dagen)

Bij vrijwel alle vissers, die gedurende het gehele jaar aan de garnalenvisserij deelnamen valt een daling van het aantal visdagen te constateren. Voor de garnalenvissers van Zoutkamp was deze verminderingrelatief het grootst.

Grafiek 3

OMVANG EN UITKOMSTEN VAN DE GARNALENVISSERIJ EN DE EXPORT VAN CONSUMPTIEGARNALEN IN DE JAREN 1950 T/M 1954

Tabel 7.

DE RENTABILITEIT VAN DE GARNALENVISSERIJ PER
VAARTUIG PER JAAR, IN 1950 t/m 1954, (IN GLD.)

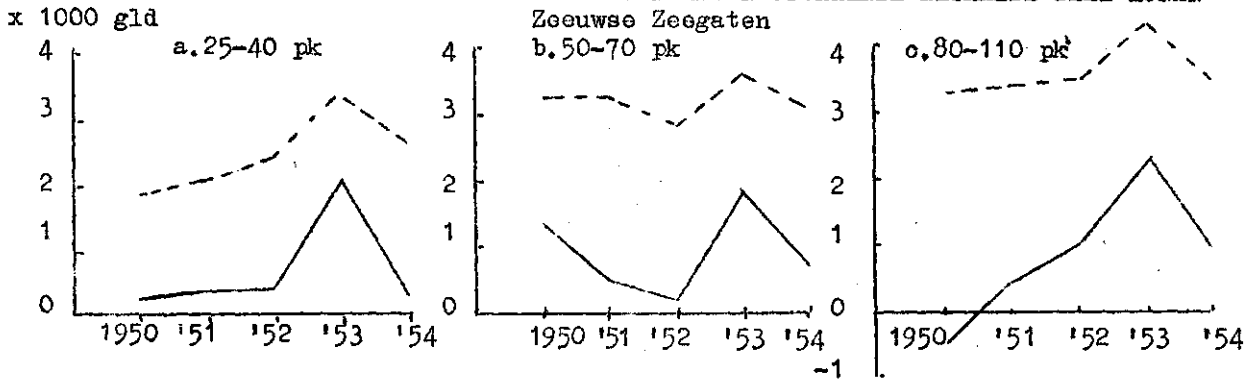
1 Omschrijving	2 Zeeuwse Zeegaten			3 Zuidhollandse Zeegaten ¹⁾		4 Waddenzee Harlingen	5 Lauwerszee (Zoutkamp)	6 7	8 9
	25-40	50-70	80-110	5		20-50	20-24	30-40	
				Stellendam	Ouddorp				
Motorvermogen in pk	25-40	50-70	80-110	20-50	45-80	20-50	20-24	30-40	
1. Bruto-besomming per vaartuig									
1950	15.153	26.245	26.295	10.292	20.211	22.800	11.707	16.926	
1951	15.026	26.877	27.196	13.892	24.451	28.189	13.667	18.446	
1952	16.534	25.133	27.405	9.120	16.901	28.603	8.125	11.284	
1953	20.727	28.688	33.721	10.105	22.517	29.988	17.159	25.329	
1954	16.554	25.473	29.031	13.084	25.316	28.339	13.411	20.634	
2. Netto-overschot ¹⁾									
1950	217	1.370	1.512	1.991	382	2.357	884	2.055	
1951	341	454	534	737	1.360	2.774	1.175	2.005	
1952	333	24	966	2.001	2.760	3.559	714	1.074	
1953	2.031	1.790	2.276	1.160	393	4.329	2.341	4.176	
1954	210	724	1.049	111	2.556	5.099	947	2.403	
3. "Deel" van de opvarende schipper-eigenaar, gelijkgesteld aan het "deel" van een volwassen opvarende									
1950	1.849	3.288	3.222	1.650	2.586	3.958	2.641	3.831	
1951	2.038	3.258	3.446	2.056	3.338	5.130	3.010	3.984	
1952	2.419	2.917	3.516	1.355	2.262	4.694	1.803	2.140	
1953	3.327	3.628	4.430	1.590	3.071	5.621	3.892	5.502	
1954	2.645	3.184	3.536	1.979	3.424	4.880	3.018	4.389	

1) Een "/-teken voor het bedrag betekent een tekort.

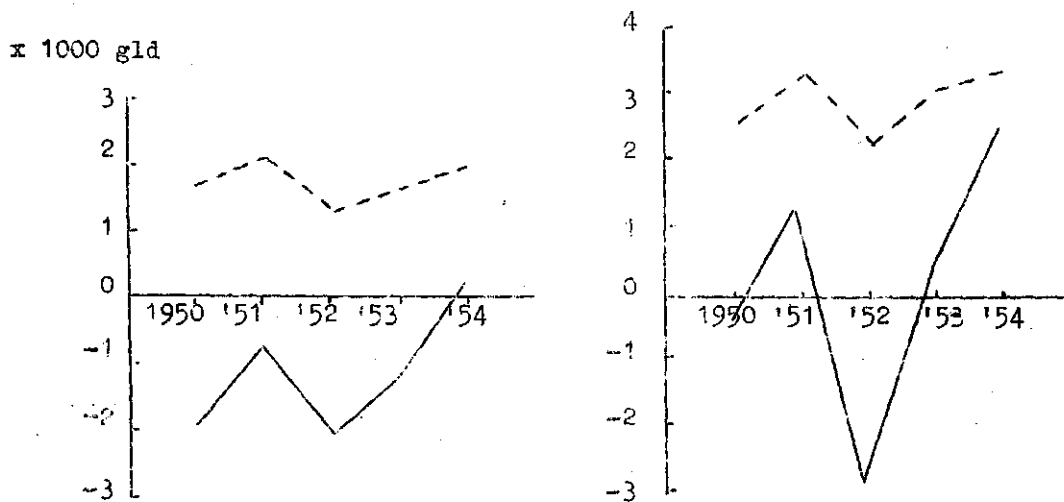
2) In de jaren vóór 1953 werden deze groepen niet uitsluitend, doch wel voornamelijk gevormd door bedrijven uit Stellendam resp. Ouddorp.

Grafiek 4

DE DOOR DE GARNALENVISSERS IN 1950 T/M 1954, GEMIDDELD PER VAARTUIG
BEHAALDE RESULTATEN EN DE PER VOLWASSEN OPVARENDE BETAALDE "DEEL" LONEN

Zuidhollandse Zeegaten
a. Stellendam 20-50 pk   b. Ouddorp 45-80 pk

B. Rentabiliteit

Voor de garnalenvissers van de Zeeuwse aanvoerhavens waren, volgens tabel 7, de bedrijfsresultaten over 1954 belangrijk minder gunstig dan die over 1953.

De totale aanvoerwaarde in dit gebied liep van f. 1,269 mln in 1953 terug tot f. 1,048 mln in 1954. Dit is een daling van 17%. Ook de aangevoerde hoeveelheid was in 1954, vermoedelijk door natuurlijke omstandigheden, aanzienlijk kleiner dan in 1953. Voor consumptiegarnalen bedroeg de vermindering 32% en voor drogerijgarnalen 40%.

De bruto-besommingen van de deelnemers aan de bedrijfsboekhouding waren voor de 3 groepen vaartuigen, welke in Zeeland worden onderscheiden (25-40 pk, 50-70 pk en 80-110 pk), in 1954 resp. 20%, 11% en 14% lager dan in 1953. In deze bruto-besommingen zijn uiteraard niet alleen de consumptie- en drogerijgarnalen doch ook de waarde van de bijvis en de opbrengst van de nevenvisserijen begrepen.

Evenals bij de bruto-besommingen was ook t.a.v. het netto-overschot de vermindering, in 1954 vergeleken met 1953, voor de kleinste vaartuigen het grootst. Met deze schepen, welke bij slecht weer uiteraard het eerst worden uitgeschakeld, werd in 1954 nog slechts een netto-overschot behaald van f. 210,- tegen f. 2.031,- in 1953.

Voor de grotere Zeeuwse vaartuigen daalde het netto-overschot tot minder dan de helft van dat van 1953.

De door de opvarenden verdiende "deel"lonen waren in 1954 eveneens lager dan die in 1953. De vermindering bedroeg voor de 3 groepen resp. 20%, 12% en 20%.

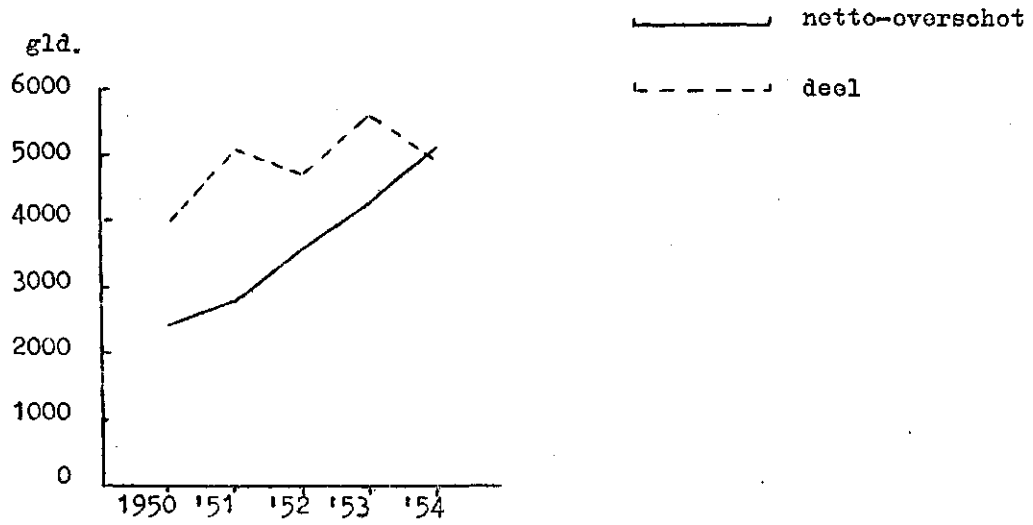
De Zuidhollandse garnalenvissers (van Stellendam en Ouddorp) behaalden in 1954 hogere bruto-besommingen en hogere "deel"lonen dan in 1953.

De vissers van Stellendam maakten sedert 1950 voor het eerst een klein netto-overschot. Dit bedroeg circa f. 100,- per vaartuig, tegen een netto-tekort in de jaren 1950 t/m 1953 van f. 700,- tot f. 2.000,- per jaar.

De garnalenvissers van Ouddorp behaalden over 1954 een netto-overschot van ruim f. 2.500,- per vaartuig, tegen f. 400,- over 1953.

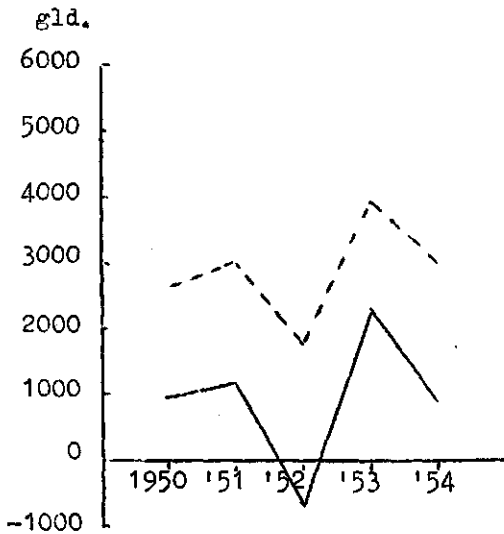
DE DOOR DE GARNALENNVISSERS IN 1950 T/M 1954 GEMIDDELD PER VAARTUIG
BEHAALDE RESULTATEN EN DE PER VOLWASSEN OPVARENDE BETAALDE "DEEL"IONEN

Waddenzee (Harlingen) 20-50 pk

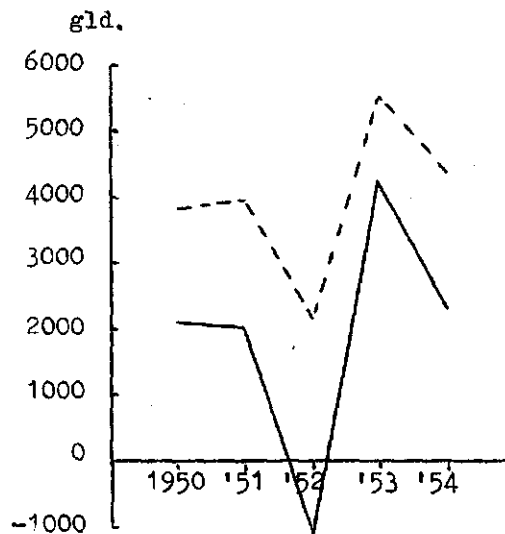

Lauwerszee (Zoutkamp)

a. 20-24 pk

b. 30-40 pk

Voor de garnalenvissers van Harlingen was 1954 gunstig, evenals de voorgaande jaren.

Voor de bedrijven van de Lauwerszee (Zoutkamp) valt in 1954, vergeleken met 1953, een daling van de gemiddelde bruto-besomming per vaartuig te constateren van circa 20%. In 1954 werd door deze bedrijven alleen op garnalen gevist, terwijl in 1953 nog gedurende een klein aantal dagen aan andere Waddenzeevisserijen werd deelgenomen, waarmede een bruto-besomming van f. 400,- tot f. 800,- per vaartuig werd behaald.

Het netto-overschot daalde voor de kleinste schepen tot 40% en voor de grotere tot 60% van 1953, het "deel" met resp. 23% en 20%.

Uit tabel 7 blijkt, dat de bedrijfsresultaten van de vissers voor wie de garnalenvisserij hoofdvisserij is, in 1954 niet zo gunstig zijn geweest als men op grond van de hogere aanvoerwaarde van de garnalen zou verwachten.

Het in 1954 door de opvarenden verdiende "deel" was in de belangrijkste havenplaatsen kleiner dan in 1953, behalve in Stellendam en Ouddorp. Het netto-overschot per vaartuig was in 1954 alleen in Stellendam, Ouddorp en Harlingen, groter dan in 1953.

De totale aanvoerwaarde van de consumptiegarnalen was in 1954 f. 560.000,- hoger, van de drogerijgarnalen f. 300.000,- lager dan in 1953. Het verschil bedroeg f. 260.000,- ten gunste van 1954. Dit laatste bedrag is voor een groot gedeelte ten goede gekomen aan die vissers op garnalen, die niet het gehele jaar aan deze visserij deelnemen. Verder werden in 1954 180 tegen in 1953 166 vissers geteld voor wie de garnalenvisserij hoofdvisserij was. Voorts dient in aanmerking te worden genomen, dat in de bedrijfsresultaten van de Harlinger garnalenvissers in 1953 een vrij belangrijke nabetaling voor drogerijgarnalen is begrepen. Deze nabetaling komt niet in de officiële statistieken voor. Over 1954 is, door de lagere opbrengst, ten gevolge van de geringere vraag naar gedroogde garnalen in het buitenland, belangrijk minder nabetaald.

Tabel 8.

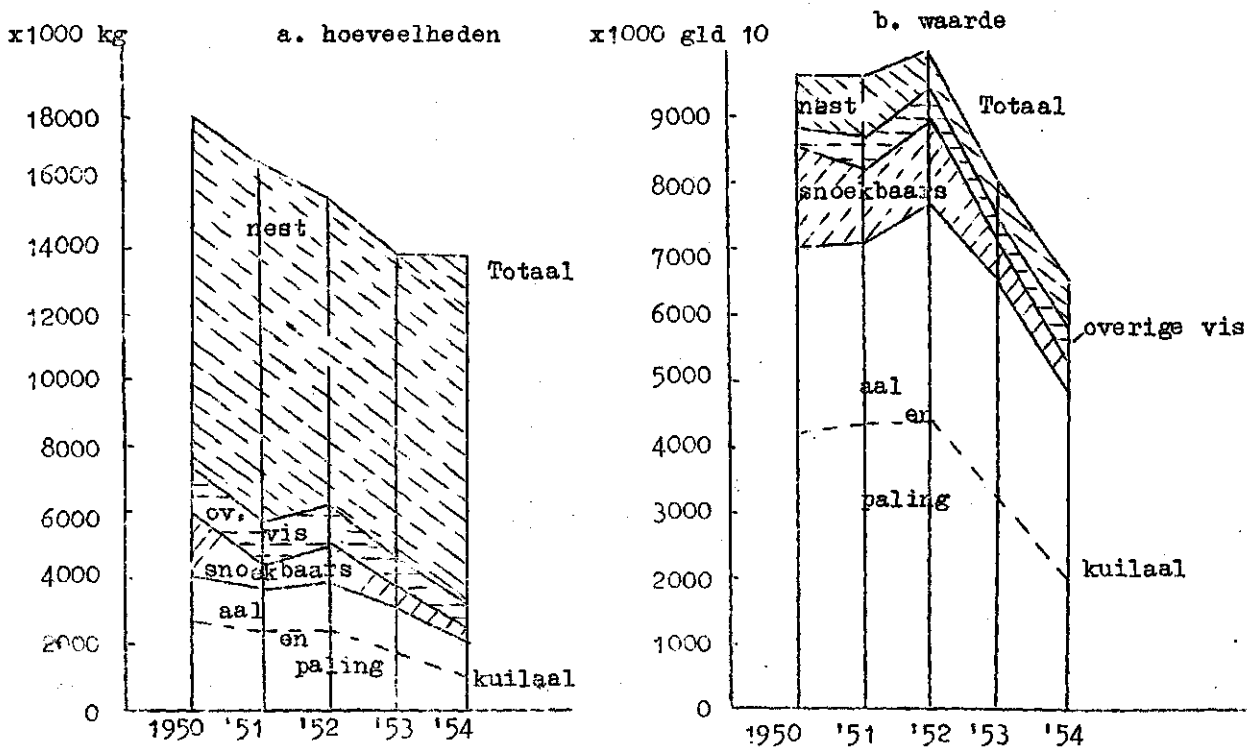
AANVOER, OPBRENGST EN GEMIDDELDE PRIJS VAN IJSELMEERVIS IN 1950 t/m 1954. 1)

	1950	1951	1952	1953	1954					
Aantal vaartuigen	857	814	827	754	736					
Aanvoer x 1000 kg										
Kullaal en paling	2.704	2.388	2.421	1.757	1.100					
Lijnaal " "	728	631	712	860	619					
Fulkaal " "	582	501	787	355	248					
Overige aal " "	138	141	58	185	114					
Totaal aal en paling	4.152	3.661	3.978	3.157	2.081					
Snoekbaars	1.729	754	984	615	379					
Brasen	609	626	659	223	149					
Baars	284	267	140	79	108					
Bot	134	105	84	67	107					
Overige vis	441	314	431	418	316					
Nest	10.623	10.785	9.241	9.281	10.653					
Totaal	17.978	16.512	15.517	13.840	13.793					
Opbrengst x 1000 gld.										
	Bedrag	Prijs gld/kg	Bedrag	Prijs gld/kg	Bedrag	Prijs gld/kg	Bedrag	Prijs gld/kg	Bedrag	Prijs gld/kg
Kullaal en paling	4.216	1,56	4.316	1,81	4.340	1,79	3.305	1,88	2.452	2,23
Lijnaal " "	1.416	1,95	1.404	2,23	1.519	2,13	1.970	2,29	1.538	2,48
Fulkaal " "	1.132	1,95	1.089	2,17	1.768	2,25	780	2,20	633	2,55
Overige aal " "	233	1,69	308	2,18	97	1,67	432	2,34	321	2,82
Totaal aal en paling	6.997	1,69	7.117	1,94	7.724	1,94	6.487	2,05	4.944	2,38
Snoekbaars	1.491	0,86	1.050	1,39	1.281	1,30	670	1,09	568	1,50
Brasen	68	0,11	87	0,14	110	0,17	35	0,16	27	0,18
Baars	202	0,71	315	1,18	200	1,42	124	1,58	171	1,58
Bot	92	0,69	80	0,76	66	0,78	41	0,61	77	0,72
Overige vis	64	0,15	62	0,20	87	0,20	78	0,19	68	0,22
Nest	693	0,07	911	0,08	549	0,06	576	0,06	764	0,07
Totaal	9.607		9.622		10.017		8.011		6.619	

1) Ontleend aan de jaarcijfers over de visserij van de Directie van de Visserijen en de Statistiek van de Visserij van het Centraal Bureau voor de Statistiek.

Grafiek 5

AANVOER EN OPBRENGST VAN IJSELMEERVIS

7. De IJselmeervisserij van 1950 t/m 1954

A. Totaal overzicht

In tabel 8 kan men duidelijk zien, dat weliswaar de totale aanvoer van IJselmeervis in 1954 ongeveer gelijk was aan die van 1953, doch dat dit vrijwel alleen werd veroorzaakt door de grotere aanvoer van nest. Van de voornaamste vissoorten, aal en paling en snoekbaars, werden belangrijk kleinere hoeveelheden gevangen. Baars en bot vormen een uitzondering en werden meer aangevoerd dan in 1953.

Het kuilseizoen werd op 20 April 1954 geopend. Wegens de ongunstige natuurlijke omstandigheden waren de vangsten over het algemeen gering.

Het ruwe weer was oorzaak, dat ook de hoekwantvisserij een slechte visserij hadden.

De fuikvisserij maakte eveneens geringere vangsten.

De snoekbaarsvisserij werd in de eerste maanden van 1954, door de vorst, bijna niet uitgeoefend. Van half Juni tot half October werden geringe - van half Oct. t/m December bevredigende vangsten gemaakt.

De aanvoerwaarde van de aal en paling was in 1954 voor alle soorten kleiner dan in 1953.

Snoekbaars bracht ruim f. 100.000,- minder op dan in 1953, toen de aanvoerwaarde f. 670.000,- bedroeg.

Baars en bot werden in 1954 voor een hogere waarde aangevoerd dan in 1953. Hetzelfde geldt voor nest.

Tabel 9.

DE RENTABILITEIT VAN DE IJSELMEERVISSERIJ PER VAARTUIG PER JAAR, IN 1950 t/m 1954, (IN GLD.)

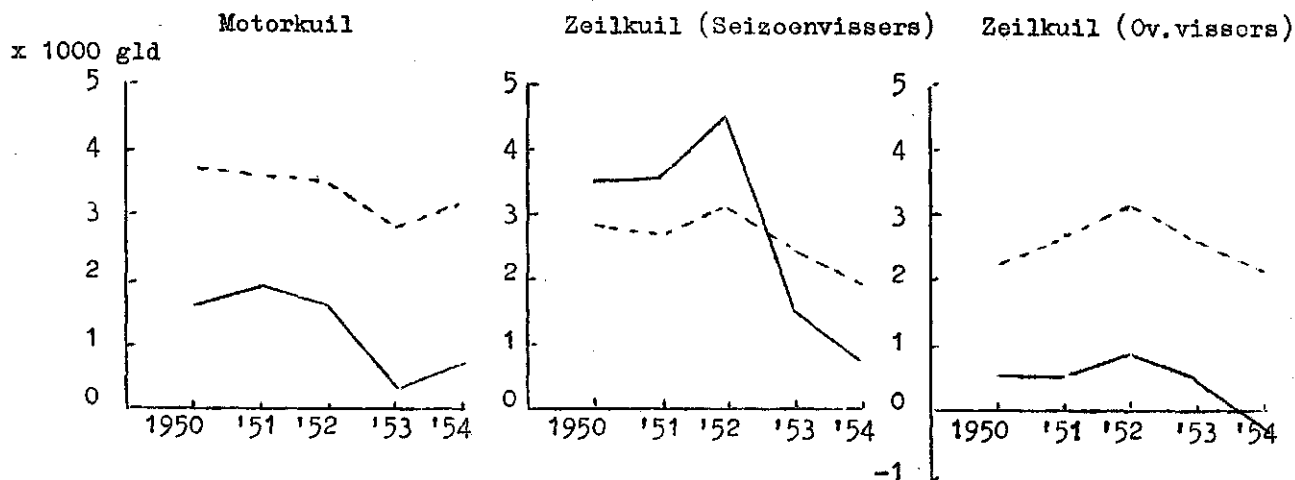
Omschrijving	Motor- kuil	Aal- en palingvisserij						Snoekbaars- visserij
		Zeilkuil		Fuiken (afsluitdijk)		Hoekwant		
		Seizoen- vissers	Overige vissers	Grote bedrijven	Kleine bedrijven	Kort- want	Lang- want	
1. Bruto-besomming per vaartuig								
1950	25.055	14.307	10.206	28.100	9.501	24.619	8.689	17.173
1951	24.834	13.433	12.150	36.512	13.361	20.961	10.484	18.591
1952	24.748	15.527	12.650	42.117	14.065	22.109	8.328	17.976
1953	18.984	a 12.606 b 10.228	10.630	33.745	10.562	24.421	9.294	13.920
1954	20.094	- 8.518	8.776	27.220	10.751	17.400	7.583	13.227
2. Netto-overschot								
1) 1950	1.707	3.561	589	3.447	835	1.990	544	801
1951	2.036	3.595	593	7.030	2.096	1.945	1.019	1.017
1952	1.733	4.596	937	9.129	2.541	1.687	342	652
1953	443	a 2.126 b 1.472	510	4.105	/. 250	2.056	1.113	115
1954	919	- 775	/. 293	1.401	589	353	432	/. 398
3. "Deel" van de opvarende schipper-eige- naar, gelijkge- steld aan het "deel" van een volwassen opvarende.								
1950	3.923	2.917	2.326	4.275	2.073	3.196	1.638	3.134
1951	3.800	2.766	2.687	5.736	3.027	2.805	1.958	3.216
1952	3.713	3.194	3.171	6.524	3.270	2.714	1.507	3.156
1953	2.955	a 2.545 b 2.469	2.610	5.123	2.173	3.071	1.514	2.462
1954	3.306	- 2.056	2.155	4.132	2.015	2.060	1.250	2.340

- 1) Een /. teken voor het bedrag betekent een tekort.
- 2) De in kolom 3 (zeilkuilvissers, die alleen tijdens het seizoen de visserij uitoefenen) vermelde cijfers voor 1953 hebben onder a betrekking op dezelfde bedrijven als die, welke in de jaren 1950 t/m 1952 aan de bedrijfsboekhouding deelnamen. De onder b in deze kolom opgenomen cijfers betreffen alle in 1953 en 1954 deelnemende bedrijven van deze groep.

Grafiek 6

DE DOOR DE IJSELMEERVISSERS IN 1950 T/M 1954 GEMIDDELD PER VAARTUIG BEHAALDE RESULTATEN EN DE PER VOLWASSEN OPVARENDE BETAAALDE "DEEL" LONEN

— netto-overschot/tekort
 - - - "deel" per volwassen opvarende

B. Rentabiliteit

Uit tabel 9 blijkt, dat de bruto-besomming per vaartuig van de motorkuilers in 1954 ruim f. 1000,- hoger was dan in 1953. De deelnemers-motorkuilers behaalden in 1954 met de kuilvisserij op het IJsselmeer gemiddeld bijna dezelfde besomming als in 1953.

Zoals hieronder is vermeld, was de bruto-besomming van de zeilkuilvissers in 1954 ongeveer 17% kleiner dan in 1953!

De hogere totaalbesomming van de motorkuilers in 1954 is een gevolg van de gunstiger uitkomsten van de nevenvisserijen. In 1953 werd door 3 van de 12 deelnemers de garnalenvisserij uitgeoefend. Met deze visserij werd een gemiddelde bruto-besomming gemaakt van f. 900,- per vaartuig. In 1954 namen 2 van deze 12 motorkuilers aan de garnalenvisserij deel en bedroeg de gemiddelde bruto-besomming ruim f. 2000,- per schip.

Het netto-overschot en het "deel" was in 1954 voor de motorkuilers groter dan in 1953.

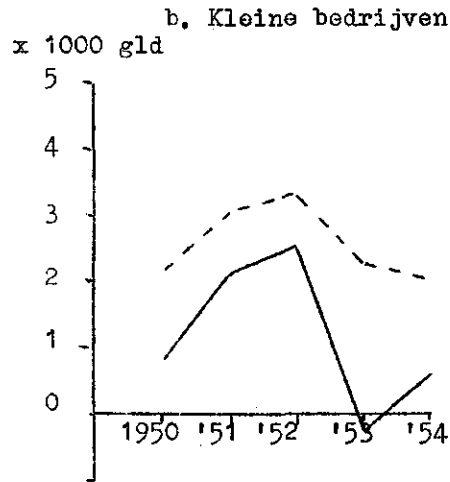
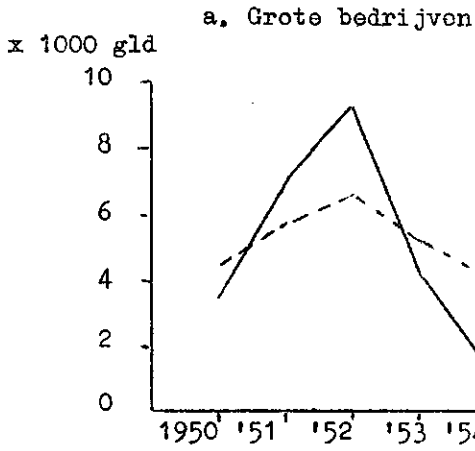
Voor de zeilkuilers, die alleen tijdens het kuilseizoen en de overige zeilkuilers, die ook na het kuilseizoen aan de visserij deelnemen, was 1954 veel ongunstiger dan 1953. De bruto-besomming was circa 17% lager. De seizoenzeilkuilers behaalden een netto-overschot, dat circa 50% kleiner was dan in 1953. De overige zeilkuilers leden een netto-tekort van f. 300,- per vaartuig.

Het "deel" per volwassen opvarende daalde tot resp. 83% en 86% van het "deel" in 1953.

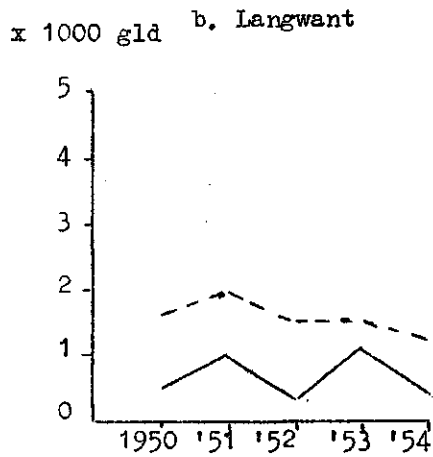
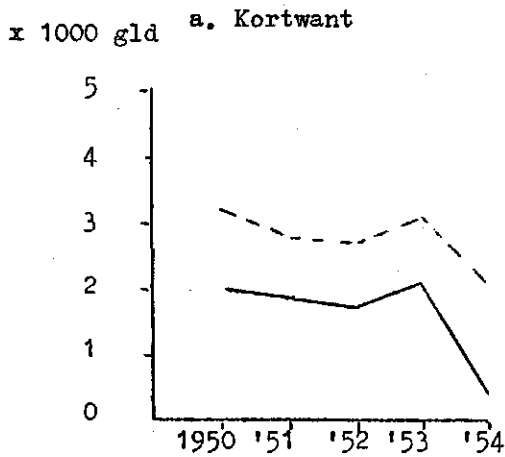
DE DOOR DE IJSELMEEVERVISSERS IN 1950 T/M 1954 GEMIDDELD PER VAARTUIG
BEHAALDE RESULTATEN EN DE PER VOLWASSEN OPVARENDE BETAALDE "DEEL" LONEN

————— netto-overschot/tekort   - - - - - "deel" per volwassen opvarende

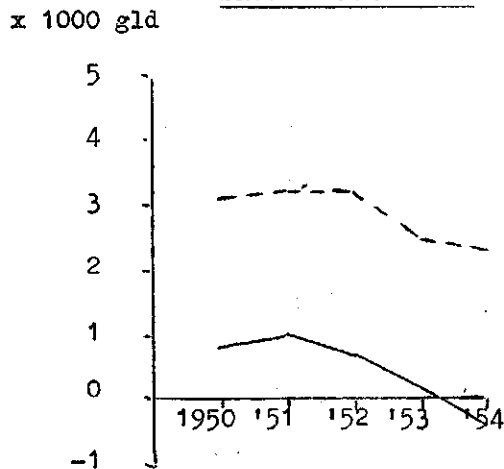
Fuiken - Afsluitdijk

Hoekwant

Snoekbaarsvissers

De totale bruto-besomming van de grote fuikenbedrijven liep bijna 20% terug. Het netto-overschot bedroeg nog slechts f. 1400,- tegen f. 4100,- in 1953. Het "deel" daalde tot f. 4100,-, terwijl het in 1953 f. 5100,- was.

De kleine fuikenbedrijven van deelnemers maakten in 1954 een weinig hogere bruto-besomming dan in 1953. Met de fuikenvisserij werd f. 1700,- minder besomd, met de overige visserijen (hoekwant - ansjovis - montévisserij) werd f. 1800,- meer behaald.

Deze vissers leden in 1953 een netto-tekort van f. 250,- per bedrijf en voor 1954 werd een netto-overschot van f. 600,- berekend. Het "deel" per volwassen arbeidskracht was in 1954, met f. 2015,-, bijna gelijk aan het "deel" in 1953 ad f. 2173,-.

De hoekwantvissers, zowel die met kortwant (deelnemers voornamelijk uit Volendam), als die met langwant (deelnemers uit Urk en Lemmer) boekten in 1954 slechtere resultaten dan in 1953. Zoals reeds is opgemerkt was vooral het ruwe weer de oorzaak van deze achteruitgang.

De snoekbaarsvissers, voornamelijk van Stavoren en Lemmer, die als nevenvisserij de hoekwantvisserij met langwant uitoefenen, slaagden er in 1954 gemiddeld in nog bijna dezelfde bruto-besomming te behalen als in 1953. Het totale aantal visdagen per vaartuig bedroeg in 1954 210 tegen 198 in 1953. Het voor 1953 berekende netto-overschot van f. 100,- maakte in 1954 plaats voor een netto-tekort van f. 400,-.

Het "deel" per volwassen opvarende bedroeg f. 2340,- tegen f. 2462,- in 1953.

BASISGEGEVENS EN METHODE VAN HET ONDERZOEK

A. Basisgegevens

In 1954 waren 57 kleine zeevissers, 66 garnalen- en 49 IJselmeervissers deelnemer aan de bedrijfsboekhouding.

Met uitzondering van de IJselmeervisserij werd deze boekhouding in 1954 voor vrijwel dezelfde bedrijven gevoerd als in 1953.

In verband met de over 1954 verlaagde begroting van de afdeling Visserij van het L.E.I. konden over dat jaar minder gegevens van de IJselmeerbedrijven worden verzameld dan over 1953.

Evenals in de vorige jaren zijn van een aantal deelnemers de behaalde resultaten niet in aanmerking genomen, omdat het door bijzondere, sterk van de gemiddelden afwijkende omstandigheden niet juist werd geacht de desbetreffende uitkomsten te verwerken.

B. Methode van het onderzoek

Zoals reeds is opgemerkt, zijn de resultaten over 1954 berekend op basis van de werkelijk door de deelnemers, gemiddeld per groep, behaalde bruto-besommingen.

Ten einde representatieve cijfers voor 1954 te verkrijgen, is bij de IJselmeerbedrijven - waar voor enkele groepen, in verband met bovengenoemde inkrimping van het aantal deelnemers, de beschikbare gegevens onvoldoende werden geoordeeld - zoveel mogelijk rekening gehouden met de in 1954 gemaakte besommingen van de in 1953 in het IJselmeer-rapport opgenomen bedrijven. Hierbij werd gebruik gemaakt van het door de Rijksdienst ter uitvoering van de Zuiderzeesteunwet 1925 verzamelde cijfermateriaal.

Aangezien de werkelijke kosten nog niet zo snel na afloop van het boekjaar konden worden vastgesteld, zijn de kosten geraamd op basis van de bedragen, welke voor de onderscheidene vaartuigtypen, voor de verschillende takken van visserij, door het L.E.I. voor 1953 zijn berekend. Zie de rapporten Nos 198, 214 en 201.

Hierbij is - arbitrair - verondersteld, dat de daling van het aantal reisdagen voor de helft evenredig doorwerkt op de kosten van motorbrandstoffen, vistuig en tanen, ijs, reparatie en onderhoud casco en motor en op de kosten van de bemanning zonder "deel".

Voorts is rekening gehouden met de indexcijfers van de prijzen van de belangrijkste visserijmaterialen. Deze indexcijfers waren voor 1954 (basis 1953):

motorbrandstoffen	98
vistuig zeevistrrawlvisserij	99
vistuig ijle haring- en haringtrawlvisserij	96
vistuig garnalenvisserij	95
vistuig IJselmeervisserij	95
ijs	103

Voor reparatie- en onderhoudskosten van casco's en motoren konden wegens gebrek aan nauwkeurige gegevens, geen indexcijfers worden berekend. In verband met de algemene prijsstijging in 1954 is hiervoor arbitrair het indexcijfer 105 in 1954 (1953 = 100) aangehouden.

Dit indexcijfer 105 is eveneens arbitrair in rekening gebracht voor de kosten van de bemanning zonder "deel" en de algemene kosten.

De verzekeringskosten van de vaartuigen, alsmede de afschrijvings- en rentekosten, zijn in 1954 ongewijzigd van 1953 overgenomen.

Voor afleveringskosten is 0,04% méér gerekend dan in 1953, in verband met de in 1954 door het bedrijf betaalde bijdrage voor het L.E.I.

Als kosten voor "deel" bemanning is het werkelijk aan de bemanning betaalde "deel" in aanmerking genomen, vermeerderd met een - aan het "deel" van een volwassen opvarende van het desbetreffende schip gelijkgesteld - bedrag voor de opvarende schipper-eigenaar.

Voor de bepaling van het netto-overschot - zie de tabellen 5, 7 en 9 - is bij de kosten geen beloning in rekening gebracht voor leiding, toezicht en ondernemersrisico van de eigenaar. Met de in het "deel" van de opvarende schipper-eigenaar begrepen vergoeding voor ondernemersrisico is uiteraard wel rekening gehouden.

AANTAL VAARTUIGEN, BRUTO-BESOMMING EN REISDAGEN IN DE HOOFD-
EN NEVENVISSERIJEN PER VAARTUIG, VAN DE KLEINE ZEEVISSERS,
DEELNEMERS AAN DE BEDRIJFSBOEKHOUDING, IN 1950 t/m 1954.

1	2	3	4	5	6	7
Omschrijving	Groep I			Groep II		
	Botters en Kotters	Botters	Kotters	Kotters	Loggers	Loggers
motorvermogen in pk.	75-90	100-120	100-120	150-200	150-200	300-360
1. Aantal vaartuigen van deelnemers aan de bedrijfsboekhouding						
1950	9	6	13	5	5	.
1951	6	6	12	5	6	.
1952	7	6	4	5	5	.
1953	6	8	4	5	10	5
1954	4	7	5	3	6	5
2. Brutobesomming in de hoofdvisserij						
1950	29536	31475	40951	101221	130013	.
1951	29661	43449	48327	106194	120099	.
1952	31139	47294	47138	98686	121823	.
1953	42120	50177	45950	108087	131434	118189
1954	39610	47882	43133	99400	133911	136038
3. Bruto-besomming in de nevenvisserijen						
1950	5572	11872	26599	-	-	.
1951	8478	11133	22376	-	-	.
1952	8650	9927	24859	1966	-	.
1953	7921	10675	31581	9927	-	31329
1954	7090	6037	27193	22200	-	21867
4. Aantal reisdagen in de hoofdvisserij						
1950	156	126	124	219	255	.
1951	142	159	137	237	254	.
1952	140	157	133	219	260	.
1953	167	165	140	234	259	209
1954	132	148	119	191	250	210
5. Aantal reisdagen in de nevenvisserijen						
1950	29	55	80	0	0	.
1951	43	32	67	0	0	.
1952	35	33	68	8	0	.
1953	29	30	64	15	0	35
1954	23	17	48	32	0	25
6. Tak van en reisdagen per nevenvisserij						
1950	snurrevaad 20 ijle haring 6 diversen 3	snurrevaad 43 ijle haring 12	snurrevaad 57 ijle haring 22 diversen 1	-	-	.
1954	snurrevaad 23	snurrevaad 12 ijle haring 5	snurrevaad 20 ijle haring 28	ijle haring 32	-	haring-trawl 25

B en K 40/60 te weinig waarnemingen.

DE KLEINE ZEEVISSERS, DEELNEMERS AAN DE BEDRIJFS-
BOEKHOUDING

In tabel 5.1 zijn de totale bruto-besommingen van de kleine zeevissers, blijkende uit tabel 5, pag. 13, gesplitst naar hoofd- en nevenvisserijen. De in deze tabel voor 1950 t/m 1953 opgenomen cijfers zijn ontleend aan de L.E.I.-rapporten Nos 173, 177 en 198. De gegevens van 1954 zijn verkregen door verwerking van het cijfermateriaal van de boekhoudingen der deelnemers van 1954.

In bovengenoemde rapporten zijn de resultaten vermeld van de groep botters en kotters met motoren van 40-60 pk. Door een te gering aantal deelnemers in deze groep was het niet mogelijk de in 1954 met deze vaartuigen behaalde resultaten te berekenen.

Uit tabel 5.1 blijkt, dat in 1954, voor de vaartuigen van groep I, zowel de bruto-besomming als het aantal reisdagen in de hoofdvisserij kleiner was dan in 1953.

Tot groep I behoren de schepen, waarop de bemanning in maatschapscontract met de schipper-eigenaar vaart.

Zoals reeds is opgemerkt waren de slechte weersomstandigheden in 1954 vermoedelijk de voornaamste reden van de achteruitgang.

De nevenvisserijen vertonen met betrekking tot de bruto-besommingen en het aantal reisdagen, hetzelfde beeld als de hoofdvisserij. Alleen de grootste kotters van groep I vormen hierop een uitzondering. Met deze laatste vaartuigen werd de ijle haringvisserij in 1954 op meer dagen uitgeoefend dan in 1953 het geval was.

De loggers van groep II - op deze schepen vaart de bemanning niet op maatschapscontract, doch in loondienst - ondervonden in 1954 belangrijk minder last van het slechte weer. Het aantal reisdagen liep in de hoofdvisserij slechts weinig of niet terug. De bruto-besomming was, voornamelijk ten gevolge van de hogere prijzen van de platvissoorten, in 1954 hoger dan in 1953.

De grootste loggers namen in 1954 op minder dagen dan in 1953 aan de haringtrawlvisserij deel.

Tabel 5.1 onder 6 toont, welke takken van nevenvisserij in 1950 en in 1954 werden uitgeoefend, alsmede het aantal reisdagen in die visserijen. Duidelijk blijkt de afgenomen betekenis van de snurrevaadvisserij voor de vaartuigen met motoren van 100-120 pk. De kotters van 150-200 pk, waarmede in 1950 alleen op verse zeevis werd getrawld, namen in de latere jaren ook aan de ijle haringvisserij deel. De bij deze laatste visserij gemiddeld behaalde bruto-dagbesommingen waren, in 1953 en in 1954, belangrijk groter dan die van de zeevistrawlvisserij.

AANTAL VAARTUIGEN, BRUTO-BESOMMING EN REISDAGEN IN DE HOOFD- EN NEVENVISSERIJEN PER VAARTUIG, VAN DE GARNALENVISSERS, DEELNEMERS AAN DE BEDRIJFSBOEKHOUDING, IN 1950 t/m 1954.

?		Zeeuwse zeegaten					Lauwerszee		
							(Zoutkamp)		
		25-40	50-70	80-110	20-50	45-80	20-50	20-24	30-40
motorvermogen in pk.		25-40	50-70	80-110	20-50	45-80	20-50	20-24	30-40
1. Aantal vaartuigen van deelnemers aan de bedrijfsboekhouding	1950	5	12	5	5	5	5	6	4
	1951								
	1952	9	13	6	5	4	9	6	4
	1953	8	16	6	4	3	11	7	4
	1954	7	12	5	7	6	10	5	3
2. Bruto-besomming in de hoofdvisselij	1950	14.780	22.045	18.962	9.849	17.916	19.705	8.495	14.342
	1951	14.867	23.464	17.854	12.350	22.922	24.109	12.053	15.868
	1952	15.496	23.155	22.550	9.024	15.016	25.650	7.669	10.570
	1953	19.951	27.132	27.841	9.978	21.452	29.137	16.763	24.518
	1954	15.432	24.722	20.587	13.072	24.613	27.702	13.411	20.634
3. Bruto-besomming in de nevenvisselij	1950	373	4.200	7.333	443	2.295	3.095	3.212	2.584
	1951	159	3.413	9.342	1.542	1.529	4.080	1.614	2.578
	1952	1.038	1.978	4.855	96	1.885	2.953	4.561	714
	1953	776	1.556	5.880	127	1.065	851	396	811
	1954	1.122	751	8.444	12	1.003	637	-	-
4. Aantal reisdagen in de hoofdvisselij	1950	172	167	134	189	175	136	131	149
	1951	167	167	119	173	191	141	150	141
	1952	165	169	155	163	151	148	130	131
	1953	180	181	166	151	173	166	171	175
	1954	163	172	140	147	158	145	136	158
5. Aantal reisdagen in de nevenvisselij	1950	4	21	38	6	28	33	34	22
	1951	4	28	69	21	16	42	20	28
	1952	15	16	35	2	21	29	6	14
	1953	16	16	36	2	10	11	4	13
	1954	14	5	40	0	6	4	-	-
6. Tak van- en reisdagen per nevenvisselij	1950	1/le haring 4	1/le haring 14 kl.trawl 7	1/le haring 21 kl.trawl 13 sardyn 4	ankerkuil 6	ankerkuil 21 kl.trawl 7	sardyn 19 ansjovis 8 diversen 6	sardyn 34	sardyn 22
	1954	sardyn 14	sardyn 5	sardyn 20 kl.trawl 20		kl.trawl 3 diversen 3	fuiken 2 zeemoes 2	-	-

DE GARNALENVISSERS, DEELNEMERS AAN DE BEDRIJFS-
BOEKHOUDING

In tabel 7.1 zijn de totale bruto-besommingen van de garnalenvissers, blijkende uit tabel 7, pag. 16, gesplitst naar hoofd- en nevenvisserij. Ook is het aantal reisdagen per vaartuig voor de hoofd- en nevenvisserijen vermeld.

De in deze tabel 7.1 voor 1950 t/m 1953 opgenomen cijfers zijn ontleend aan de L.E.I.-rapporten Nos 174, 178, 199 en 214. De gegevens van 1954 zijn verkregen door verwerking van het cijfermateriaal van de boekhoudingen der deelnemers van 1954.

Uit tabel 7.1 blijkt, dat in 1954 de bruto-besomming in de hoofdvisserij alleen voor de Zuidhollandse garnalenvissers hoger was dan in 1953. Bij alle andere groepen valt een vermindering te constateren.

De nevenvisserijen waren in 1954 veelal van geringere betekenis dan in 1953. De kleinste Zeeuwse vaartuigen verkregen echter een wat hogere opbrengst in 1954 met de sardijnvisserij. Voorts maakten ook de grootste Zeeuwse vaartuigen een hogere besomming dan in 1953. Dit gold zowel voor de trawlvisserij op verse zeevis, waarvan de opbrengst steeg tot gemiddeld f. 4114,- (vorig jaar f. 2632,- in 12 dagen), als voor de sardijnvisserij. Van deze laatste visserij bedroeg de bruto-besomming gemiddeld f. 4330,- per vaartuig tegen f. 3227,- in 1953 op 22 visdagen.

Het aantal reisdagen per vaartuig daalde in 1954 - vooral door de ongunstige natuurlijke omstandigheden - bij alle groepen in de hoofdvisserij, evenals in de nevenvisserijen. Alleen met de grootste Zeeuwse vaartuigen, welke schepen, door hun sterkere motoren, uiteraard gemakkelijker op een andere visserij kunnen worden omgeschakeld, werd in 1954 op meer reisdagen aan andere visserijen (dan de garnalenvisserij) deelgenomen.

De vergelijking van de uitgeoefende takken van visserij in 1950 en 1954 - tabel 7.1 onder 6 - laat zien, dat voor de Zuidhollandse, Waddenzee- en Lauwerszeegarnalenvissers de nevenvisserijen belangrijk in betekenis zijn afgenomen. Zowel de bruto-besommingen als het aantal reisdagen per vaartuig in de nevenvisserijen waren in 1954 voor deze vissers aanmerkelijk kleiner dan in 1950. Hierop zullen vermoedelijk, behalve de natuurlijke omstandigheden, vooral de gunstiger resultaten van de garnalenvisserij van invloed zijn geweest.

AANTAL VAARTUIGEN BRUTO-BESOMMING EN REISDAGEN IN DE HOOFD- EN NEVENVISSERIJEN
 PER VAARTUIG, VAN DE IJSELMEERVISSERS, DEELNEMERS AAN DE BEDRIJFSBOEKHOUDING, IN 1950 t/m 1954.

1		2		3		4		5		6		7		8		9																													
Omschrijving Hoofdvissersij		Aal- en palingvissersij																																											
		Motorkuif		Zeilkuij seizoen- vissers		Zeilkuij overige vissers		Fulken(afsluitdijk)				Hoekwant		Snoekbaars- vissersij																															
								Grote bedrijven		Kleine bedrijven		Kort- want	Lang- want																																
1. Aantal vaartuigen van deelnemers aan de bedrijfsboekhouding 1)	1950	16	4	3	5	4	3	3	8	1951	14	4	6	8	7	5	5	8	1952	12	5	20	8	5	6	4	9	1953	12	11	16	10	5	6	4	9	1954	12(11)	11(3)	15(6)	10(4)	4(4)	10(9)	4(4)	9(6)
2. Bruto-besomming in de hoofdvissersij	1950	75.856	14.114	7.361	22.625	6.447	18.458	6.194	10.121	1951	16.151	13.443	8.176	23.293	9.740	17.929	7.788	10.854	1952	15.282	15.527	10.282	30.252	11.961	19.698	6.286	10.968	1953	13.945	10.228	9.071	18.268	7.947	23.009	8.570	6.977	1954	13.543	8.518	tax. 7.881	tax. 14.600	6.245	16.914	7.246	tax. 7.800
3. Bruto-besomming in de nevenvissersrijen	1950	9.199	193	2.845	5.475	3.054	6.161	2.495	7.052	1951	8.683	-	3.974	13.219	3.621	3.032	2.696	7.737	1952	9.466	-	2.368	11.865	2.104	2.411	2.042	7.008	1953	5.039	-	1.559	15.477	2.615	1.412	724	6.943	1954	6.551	-	tax. 895	tax. 12.620	4.506	486	337	tax. 5.427
4. Aantal reisdagen in de hoofdvissersij	1950	119	125	127	127	135	135	105	143	1951	119	135	112	124	147	132	90	161	1952	111	133	128	124	152	126	83	152	1953	107	131	132	107	154	147	121	116	1954	97	tax. 112	tax. 125	tax. 100	126	117	105	tax. 126
5. Aantal reisdagen in de nevenvissersrijen	1950	88	5	83	75	80	71	70	102	1951	83	-	82	107	81	50	82	87	1952	95	-	55	90	51	36	69	91	1953	56	-	39	92	69	20	27	82	1954	51	-	tax. 31	tax. 100	69	6	9	tax. 84
6. Tak van- en reisdagen per nevenvissersrij	1950	Snoekbaars 62 Garnalen 4 Div. Wsel-meervissersrijen 11 Div. Wadden-zee- en Noord-zeevissersrijen 11	Snoekbaars 4 Hoekwant 1	Snoekbaars 75 Spiering (nest) 8	Ansjoavis 31 Div. Wsel-meervissersrijen 31 Garnalen 5 Div. Wadden-zeevissersrijen 8	Hoekwant 21 Ansjoavis 36 Div. Wsel-meervissersrijen 15 Div. Wadden-zeeviss. 8	Snoekbaars 69 Kuil 2 Spte-ring (nest) 8	Snoekbaars 62 Botnet 8 Nest 1	Hoekwant 59 Kuil 34 Botnet 8 Nest 1	1954	Snoekbaars 20 Garnalen 11 Div. Wsel-meervissersrijen 20	-	taxatie Snoekbaars 28 Hoekwant- en nest 3	taxatie Ansjoavis 54 Kuil 11 Garnalen 22 Diversen 13	Hoekwant-aal 28 Ansjoavis 13 Div. Wsel-meerviss. 28	Snoekbaars 6 baars 9	Snoekbaars 9 baars 5	taxatie Hoekwant 75 Spiering (nest) 5																											

1) De voor 1954 tussen haakjes geplaatste aantallen zijn die van de deelnemers aan de bedrijfsboekhouding. De daarvoor vermelde aantallen van 1954 hebben betrekking op de vaartuigen waarvan de bruto-besommingen, voor de berekening van de totale gemiddelde bruto-besomming, in aanmerking zijn genomen.

DE IJSELMEERVISSERS, DEELNEMERS AAN DE BEDRIJFS-
BOEKHOUDING

In tabel 9.1 zijn de totale bruto-besommingen van de IJselmeervissers, blijkende uit tabel 9, pag. 22, gesplitst naar hoofdvisserij en nevenvisserijen.

Ook is het aantal reisdagen per vaartuig voor de hoofd- en nevenvisserijen vermeld.

De in deze tabel 9.1 voor 1950 t/m 1953 opgenomen cijfers zijn ontleend aan de L.E.I.-rapporten Nos 175, 179 en 201. De gegevens van 1954 zijn verkregen door verwerking van het cijfermateriaal van de boekhoudingen der deelnemers in 1954 en van de Rijksdienst ter uitvoering van de Zuiderzeesteunwet 1925.

Uit Tabel 9.1 blijkt, dat in 1954, behalve bij de motor-kuilers, de bruto-besomming in de hoofdvisserij belangrijk kleiner was dan in 1953. Voor de motorkuilers bedraagt de vermindering ca 3%, voor de overige aal- en palingvissers 13 tot 30%.

De snoekbaarsvissers maakten in 1954 een grotere bruto-besomming in de hoofdvisserij dan in 1953. Bij de beschouwing van deze cijfers dient in aanmerking te worden genomen, dat de splitsing van de totale bruto-besomming, in opbrengst van hoofd- en nevenvisserijen, bij enkele groepen moest worden getaxeerd. Deze taxatie voor de zeilkuilers, overige vissers, (d.z. de zeilkuilers, die buiten het kuilseizoen ook nog andere IJselmeervisserijen uitoefenen), voor de grote fuiken-bedrijven en de snoekbaarsvissers was noodzakelijk, omdat het aantal bedrijven van deelnemers aan de bedrijfsboekhouding in 1954 belangrijk kleiner was dan in 1953 en omdat alleen van deze deelnemers de gesplitste bruto-besomming bekend is. Van de overige IJselmeervissers met wier bruto-besomming rekening is gehouden zijn alleen totaalcijfers beschikbaar.

Het aantal reisdagen in de hoofdvisserij onderging voor alle groepen aal- en palingvissers eveneens een vermindering in 1954.

Voor de vissers, waarvoor de snoekbaarsvisserij hoofdvisserij is, blijkt het aantal reisdagen in 1954 t.o.v. 1953 gestegen.

